

שויון מגדרי אורית חזן

אם אלונה ברקת יכולה, גם אתן יכולות

אלונה ברקת בחגיגות האליפות של הפועל באר שבע, מאי 2016 צילום: שרון בוקוב

אם היו לכם 100 מיליון שקל, במה הייתם משקיעים אותם: בבתים, במטוס פרטי, בתי כשיטים או בכדורגל? אלונה ברקת בחרה בכדורגל. אם חושבים על כך לעומק, הבחירה בכדורגל מתחכמת מאוד, ויש לה השי לכות מעבר להצלחתו של מועדון הכדורגל הפועל באר שבע, שנמצא בבעלות ברקת. בחירה זו מדגימה את דבריו של פרופ' יחזקאל דרור בכנס הרצליה ב-2006, בנושא מאזן החוסן והביטחון הלאומי: "צריך לחדש את המדיניות המדינית-ביטחונית, ולהתאים את מאפייניה לצרכים של ישראל במאה ה-21", אמר. "אחת הדרכים לכך היא הזרמה מזורזת של נשים לתפקידי מנהיגות מדינית-ביטחונית, שכן קל יותר להחזיר מרכיב חדש למנהיגות ביטחונית מאשר לגרום לתחלופה מואצת של גברים הממלאים תפקידים אלה הלכה למעשה – אם כי גם זה חיוני מאוד. מכאן שיש הצדקה לשילוב יותר נשים במנהיגות המדינית-ביטחונית. שילובן יתרום תרומה משמעותית לעצי צוב מחדש של התורה המדינית-ביטחונית".

נוכח חוסר הצלחותיו של הכדורגל הישראלי בשנים האחרונות, נראה היה כי גם ענף ספורט זה, בדומה למערכת הביטחון, היה זקוק לעיצוב מחדש. כל שהיה צריך, לדברי ברקת ואחרים, היה לקדם תרבות של מקצועיות, פרי גון, הסתכלות לטווח רחוק, אתיקה, אמון ועבודת צוות. את זה בדיוק הביאה ברקת להפועל באר שבע. סביר להניח כי אחד החברים האחרים במועדון בעלי קבוצת הכדורגל בישראל היה מתקשה להוביל שינוי בסדר גודל כזה, גם אם היה מאמין בו מאוד.

ברקת בחרה להשקיע בתחום שלא היה מצופה ממנה. אתם יכולים לתאר לעצמכם כמה פעמים היא שמעה בעבר "מה את מבינה בכדורגל? בשביל מה את צריכה את זה?" אבל בדיוק ברוח הערכים שהנחילה לקבוצה שבבעלותה, היא בחרה להתמיד, לרוץ למרחקים ארוכים,

ברקת בחרה להשקיע בתחום שלא היה מצופה ממנה. אתם יכולים לשער כמה פעמים אמרו לה "מה את מבינה בכדורגל?"

לצייר את החזון שלה ולחתור אליו בהתמדה, בצעדים קטנים המובילים למטרה, ולהוביל את השינוי שרבים כל כך ציפו לו: "אם יש סבלנות, בסוף החלומות שלך יתגשמו – ואם לא תתייאש, אז גם תגיע".

ברקת היא בת 47. לכו 35 שנה אחורה ותחשבו על אלפי הנערות המוכשרות החיות כאן ושומעות מדי יום השגות לגבי רצונן לבחור בתחומים הנתפשים גבריים, כמו מדע והנדסה. סביר להניח שבדומה לברקת, נאמר להן: "מה את מבינה במתמטיקה? בשביל מה את צריכה ללמוד פיזיקה? למה שלא תסיימי את תעודת הבגרות עם מספר יחידות קטן של מקצועות מדעיים עם ציונים גבוהים?"

ברקת היא דוגמה מצוינת עבורן. היא בקלות היתה יכולה לרכוש קניין ולקצור רווחים בטווח הקצר, שמפירותיהם היתה נהנית קבוצה קטנה ומקורבת. אבל היא בחרה בדרך אחרת.

היא בחרה להיכנס למקומות שהיו שמורים – לפחות על פי הנורמה – לגברים, היא למדה את התחום ועלתה על כל מי שהיה שם לפנייה. להי ערכתי, אף הציבה רף חדש לכדורגל הישראלי. רק בשבוע שעבר אמר דקאן הפקולטה למדעי המחשב בטכניון, פרופ' עידר יבנה, כי אחת הדרכים להתגבר על המחסור במהנדסים הוא באמצעות עליית ייצוגן של נשים בתחום שבו הן נמצאות בת ייצוג, הנובע בעיקר מהמסרים שהן מקבלות מהחברה ביחס לבחירתן בתחומים אלה. אף שהסביבה משרדת להן – לא בצדק – את אי-התאמתן לתחום, הן יכולות להסתכל על ברקת ופשוט לבחור בכיוון שמעניין אותן בלי קשר לנורמה כזאת או אחרת. פשוט לבחור במקום שבו הן בטוחות שיצטיינו. כל כך פשוט. התהליך שבו התחילה ברקת מחולל שינוי חברתי בזכות השקעה ארוכת טווח בכדורגל. מעתה תלמידות שיבחרו ללמוד מדע והנדסה, ימשו את הפוטנציאל האישי שלהן, ירצו למרחקים ארוכים, ישפיעו על החברה – ויהיו בעצמן דמויות חיקוי לדורות הבאים.

הכותבת היא פרופסורית בפקולטה לחינוך, מדע וטכנולוגיה בטכניון ועמיתת מחקר בכירה במוסד שמואל נאמן